

MAGYAR LAJOK

+ 3 lei

Taxa postală 5 lei
aprobărilor Dir. ...
POSTA 334

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 275 (1421) szám * Csütörtök, 1936 december 3

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Országszerte fényes ünnepségek voltak a december elseji évfordulón

Franciaország, Csehszlovákia és Jugoszlávia küldöttségei
a fővárosban. — Az országházban a kisantant parlamentjei
adtak egymásnak találkozt

(Bucuresti. Saját tudósítás.) A december elseji egyesületi évfordulót az idén különös fénytel és a szövetséges államok küldöttségei részvételével ülte meg az ország parlamentje és közönsége. A szövetséges államok közül elsőnek Franciaország katonai küldöttsége érkezett meg vasárnap este. A küldöttséget Mittelhauser tábornok, hadseregfelügyelő vezette s a román hadsereg részéről a bucuresti északi pályaudvaron Prodan tábornok, hadseregfelügyelő és Dumitrescu Petre helyettes vezérkari főnök fogadta, míg a francia követség részéről Thierry követ és Jean Boncour követ-ségi tanácsos.

Csehszlovákiából és Jugoszláviából a parlamentek nevében jöttek küldöttségek. A csehszlovákiai parlamenti küldöttség hétfőn reggel 9 órakor érkezett, a jugoszláviaiak délelőtt fél 11-kor. A csehszlovákokat Malypetr, volt miniszterelnök és jelenlegi képviselőházi elnök, továbbá Soucoup szenátusi elnök vezette, míg a jugoszlávokat Cirici, szkupcsina-elnök. Mindkét küldöttséget román részről Saveanu, képviselőházi elnök, Lepedatu szenátusi elnök és Bădulescu külügyi államtitkár fogadta.

Hétfőn délután 5 órától kezdődően a csehszlovák követség szalonjaiban teázó összejövetel volt a kisantant parlamenti tagjai részére. Este 11 órától kezdődően a francia követségen volt a francia katonai küldöttség tiszteletére fogadó estély, melyen résztvettek a kormány tagjai, a törvényhozó testületek elnökei és a parlamenti küldöttségek.

AZ ÚJ DIADALIV FELAVATÁSA AZ URALKODÓ BESZÉDÉVEL

Kedden, december elsején az Ismeretlen Katona emlékének reggel 9 órakor rekviem volt, melyen a parlamenti küldöttségek is résztvettek. Aztán negyed 11 órakor kezdődött az új diadalív felavatása, melyen az avató beszédet maga Ófelsége, a király tartotta. A királyi beszéd következőkben hangzott:

— Emlékezzünk meg azokról, akik győztek és elesetek a harcmezőn sok nemzedék évezredes álmaiért. Ezt az emlékművet az ősi vallási szertartás szerint avattuk fel, de azt nemcsak a szenteltvízzel hintett áldás tette kegyeletessé, hanem annak a nyolcszáz ezer katonának a vére is, mely szent honi földünkre kiömlött, hogy megvalósuljon Vitéz Mihály vajda álma: az egyesített Románia. Kegyelettel emlékezzünk meg azokról, akik csillogó egyenruhákban és egyszerű katonai öltönyökben együtt harcoltak és győztek.

— A román nép lelki egységének jelképe ez a diadalív, mely legyen intőjel a jelenidők nemzedéke előtt, hogy örökké az

ország nagy érdekeire figyeljen s a román élet fejlődéséért dolgozzék.

— Ember, ki elhaladsz e megszentelt

A kisantant parlamentjének együttes díszgyűlése Tatarescu miniszterelnök beszélt

Délután félöt órakor kezdődött a parlament díszülése a csehszlovák és jugoszláv parlamenti küldöttség és a francia katonai delegáció jelenlétében. A díszülésen a román képviselőház nevében Saveanu, a szenátus nevében Lepedatu mondott beszédet, majd Stenoke Soucoup, a csehszlovák szenátus elnöke és Vukorici, a jugoszláv szenátus elnöke mondottak franciayelvű beszédet. Ezután Tatarescu miniszterelnök beszélt, a kormány nevében.

— Most ünnepeljük, — mondotta, — husz éves fordulóját annak, hogy Románia beavatkozott a világháborúba.

Aztán megemlékezett Ferdinánd királyról és a háború kimagasló alakjairól, majd üdvözölte a megjelent parlamenti kiküldötteket.

— Minket, — mondotta Tatarescu, — évszázados igazságtalanságok emléke fűz össze. De összefűz a jelen is, mert nincsenek ellentétes érdekeink, csak közös érdekeink vannak. Összefűz bennünket a jövő is, mert határaink örökidőkre vannak meghúzva s azokat együtt védjük meg, ha kell. A világháborúból a népek szabadságának eszméje diadalmasan került ki. S bármilyen legyenek is a jövő változásai, ez az eszme uralkodni fog a világ lelkiismeretén. Akik ezt figyelmen kívül akarják hagyni, csalódnak fognak. Akik szembe akarnak vele helyezkedni, azok vereséget fognak szenvedni. De a mult igazságtalanságainak felidézése nem lehet ürügy a mult szellemének uralomra juttatására. Nyugodtak maradunk, igazunk és erőnk tudatában, mert ötmillió katonánk bármikor készen áll, hogy megvédje határainkat. Ismétljük ma is, az egész világ előtt, hogy

mi békét akarunk. Békét a mi határainkon, békét minden határon. Foly-

A kisantant közös parlamentje

Bucurestiből jelentik: A csehszlovák és jugoszláv parlamenti küldöttségeinek ideérkezése alkalmából Saveanu képviselőházi elnökünk olyan kezdeményezést indított, mely további fejleményeiben igen fontos államközi alakulásra vezethet. Saveanu elnök azt az in-

dítványt vetette föl, hogy a kisantant államainak parlamenti képviselői maguk közös megnyilatkozására létesítsenek egy állandóan működő közös szervet. Ez a kisantant-parlament évenként jöjjön össze, hogy a három állam nevében együttes törvényhozási aktusokat végezzen.

kövek előtt, gondoldj az elesettekre és magadba szállva, gondoldj arra, mit tettél és mit teszel a haza üdvére. Kívánom, hogy kevesen legyenek azok, kik e megszentelt kövek előtt közömbösen haladnak tovább, s arcukat elfordítva azt mondják: csak magunkra gondolunk.

— Drága kövek, hittel és odaadó lélekkel állunk meg előtted és úgy kiáltjuk: Éljen örökké Románia az ő természetes határai között!

Déli egy órakor a királyi palotában volt villásreggeli, melyen a francia, csehszlovák és jugoszláv küldöttség vezetői vettek részt. Egyidejűleg a többi parlamenti tagoknak a „Continental“-ban volt közös lakomája.

tatjuk békepolitikánkat, védelmi politikánkat kereteiben, a Kisantant és a Balkán-szövetség kereteiben, továbbá a népszövetségi politika és szövetségi politikánkat kereteiben. Továbbra is békejobbot nyújtunk mindenkinek, akik a béke ügyét szolgálni akarják.

Beszéde végén ismét a Kisantant küldöttségeihez fordult Tatarescu azzal a felhívással, hogy maradjunk továbbra is egyesülten és erősek, ez az elhatározás legyen a Kisantant parlamentek első találkozásának végkövetkeztetése.

Bucuresti. Saját tud. Nemcsak a parlamentben, hanem kulturális egyesületekben, egyházaknál, iskolákban, laktanyákban, hivatalokban is nagyszabású ünnepségek voltak december 1-én országszerte. Este a külügyminisztériumban Victor Antonescu díszlakomát adott, melyen a kormány, a diplomáciai testület tagjai, katonai és polgári előkelőségek vettek részt.

MANIU TÁVOLMARADT AZ ÜNNEPESEKTŐL

Bucuresti. Saját tud. Feltűnést keltett, hogy az ünnepeken sem a diadalív felavatásánál, sem pedig a képviselőházi díszülésen nem volt jelen Maniu, noha a fővárosban volt. Maniu egész nap szállodai szobájában tartózkodott s a lapok értesülése szerint Mihalache tárgyalásokat is folytatott vele, amelyek során igyekezett rábírni, hogy vegyen részt az ünnepeken, mert az egyesülés emlékünnepe nem alkalmas arra, hogy azon akár a kormánnyal, akár más alkotmányos tényezővel szemben a távolmaradással bármilyen felfogásának kifejezést adjon egy ellenzéki politikus.

Maniu azonban hajthatatlan maradt. Ma egyébként visszautazik Badacina.

Az összes amerikai államok külön világkongresszusa

Roosevelt elnök kijelentése az amerikai és európai békéről

Buenos-Ayresből jelentik: Kedden megkezdődött itten északi és déli Amerika összes államainak a kongresszusa, melynek végső célkitűzései egy amerikai külön Népszövetség megszervezésére irányulnak. Ezen a panamerikai kongresszuson, természetesen az Észak-amerikai Egyesült Államok kormánya viszi a főszerepet. Roosevelt elnök hajón még pénteken megérkezett a buenos-ayresi kikötőbe, s ünnepélyes nagy fogadtatásban volt része. Az esti fogadtatási lakomán Roosevelt a következő kijelentést tette:

— Egyetlen nemzet se tud csak magának élni. Mi a függetlenség minden ragyogását kiéltük. Most már hagyjátok, hogy az együttműködés minden ragyogását is át tudjuk élni. A világ többi maradékra a felfegyverezett táborok és a fenyegető egymásbarohanás ádáz képét mutatja. Az egész világ gondbaborult emiatt és ebben a légkörben az amerikai világrész államainak kötelessége és földadata, hogy

a maguk nagy felelőssége felől öntudatosak legyenek s ezen a földrészen a zavartalan békéhez ragaszkodjanak.

A panamerikai kongresszuson egyébként 21 állam képviselője vett részt. A kongresszus megnyitó ülésén Roosevelt elnök ismét nagyobb beszédet mondott, melyben sokat megismételt a mult heti fogadtatása alkalmával mondott szavaiból. Ismét rámutatott arra, hogy az európai fegyverkezési verseny immár világháborus arányokba kezd átmenni s a világháború előjeleit mutatja. Mindazonáltal — mondotta Roosevelt — a háború kitörését nagy erőfeszítéssel meg lehet akadályozni.

— Amerika, ha közvetlenül nem is avatkozik bele európai háborúba, de bármilyen háború is százféle oldalról is sértheti Amerika érdekeit. Ezekkel az eshetőségekkel szemben meg kell szervezkedni. Fél kell készülni, hogy bárki részéről is érje támadás az amerikai vi-

lágész valamelyik államát, azzal szemben ez az egész nyugat úgy lépjen föl, mint közös el-lenséggel szemben.

Roosevelt aztán azt is hangoztatta, hogy az Egyesült Államoknak nem érdeke a genfi Népszövetségbe való belépés. Beszéde végén erősen kikelt a külkereskedelmi megszorítások ellen, s azokat is háborúra vezető okoknak minősítette.

A római szentszék döntése szerint Budapesten lesz a legközelebbi eucharisztikus világkongresszus

Szent István halálának nyolcszázéves fordulóját is ez alkalommal ünneplik

Budapestről jelentik: Dr Serédi Jusztinián bíboros hercegprímáshoz az a jelentés érkezett, hogy a legközelebbi nemzetközi eucharisztikus kongresszus 1938-ban, a Szent István jubileumi évben, Budapesten lesz. Ugyanezt a hírt Rómában Pacelli bíboros-államtitkár személyesen is közölte volt Magyarország kormányzójával és a kíséretében levő miniszterelnökkel.

A Szentszék kitüntető döntését rendkívüli örömmel fogadja Magyarország, mert ez a nagyjelentőségű döntés nemcsak a magyar katolikusok megbecsülését jelenti, hanem egyéb szempontból is rendkívüli hordereje van. Egy-egy nemzetközi eucharisztikus kongresszus utabban valóságos népvándorlást jelent; a Chicagóban 1926-ban tartott kongresszuson egymillió zarándok vett részt. A budapesti világkongresszus felé azért is fokozottan fordul majd az európai közfigyelem, mert tizenkét év

Gyermekek öröme!

Ripsz és Ropsz

két kócos kiskutya története.

Írta: Csürös Emilia

Mühlbeck Károly rajzival

ára 100 lei.

Megrendelhető: könyvostályunkban.

Láci lina

Írta: Kállay Miklós

A cigaretta csukák dombvidékké nőttek a hamutálakon. A levegő sűrű volt a füsttől s a füstnél áporodottabb unalomtól.

Kétségbeejtő egy ilyen végtelen őszi este.

Aki ezt mondta, ha nem is túltömören, de kollektív egyhangúsággal fejezte ki az egész társaság közérzését.

Valaki ásitást nyomott el.

Az ajtó is ásitott, azaz kinyílt és belépett rajta Hippolit.

Hippolit alanyi költő volt. A legalanyabb. Nem volt soha tárgya s az állítmányig ritkán jutott el. A modern stílus szerint kiirtatlan ellenzenvet érzett minden zártmondatszerkezettel szemben. Hippolit költészete a szavakból fakadt. Szavakon fogta a szavakat és savukat, borsukat kifacsarta.

— Unalmon kérődzők? — kérdezte az unalom szó maliciózus széttagolásával.

— Látod.

— Hallgassátok meg legújabb költeményemet!

— Annyira mégsem unatkozunk.

— Akkor fogunk csak igazán.

Hippolit nem hagyta zavartatni magát. Már olvasta is a verset:

Felére fordul a nyár szaka,
Péter kezében jár a kasza.
Roppant rakáson a rendek,
Bár nem búza mit vág, csak kender

Kissé zavartan bámultunk rá. Végre akadt egy bátor ember.

— Költeménynek túlzás nevezni ezt a kis maszatot. Legfeljebb epigramm. Annak is sánta.

— Hja, ti még a verslábaknál tartatok.

— Nemesak a lábak sánták, a rímek is.

— Nem figyeltétek meg jól a rímeket.

Mondok egy másik verset:

A fáradt tagú vándor indula
A puhán vetett ágy ölén aludni.

Hippolit úgy nézett ránk, mintha ő hozta volna át a zászlót az aarcolei hidon. Lehűtötük.

— Hát ebben a díszthonban egyáltalán nincs rím.

— Nincs? — kérdezte sandán Hippolit. Hát mit neveztek ti rímnek? Még pedig tiszta rímnek.

— Tiszta rím az, ha a vers utolsó szótagjainak minden betűje ugyanaz, de az értelme más — szavaltuk verstanai emlékeink fellelőgésével.

— Helyes. — mondta diadalmasan Hippolit. — Hát tegyétek egymás mellé a két versor végzavát: indula aludni. Pontosan meg-egyezik minden betűje, a szavak értelme is más, csak a betűk sorrendje fordított. Ez az én tanulmányom. A korszakalkotó új rím. De lehet belső rímnek is használni. Egészen káprázatos dolgok jönnek ki. Teszem azt:

Mert fülében tüzes volt a tapló
A lópata csattogott mint tagló.

— Na mit szóltok hozzá: a tapló — lópata? Nem zseniális. Ezt csinálják utánam a begyepesedett akadémiai rímkovácsok.

— Semmi — nyögött fel valaki egy füles zsölyge mélyén és egy borvirágos hang kezdte ütemezni:

Ugy elnyomott a pálinka,
Hogy a lábam se kalimpál.

— Csalás! — hördült fel Hippolit — az a betű nem azonos az m-mel.

A válasz se készült.

— Ez aféle hippolitikus szórszálhasogatás, de ha ebben hibát találsz, akkor kötelezem magam, hogy végigolvasom a legközelebbi versköteted. Hát ide hallgass:

Pislogott szűk szobáján a lámpa,
De csak irt, irt extázisban Pál ma,
Tudta, hogy biztos övé a pálma.

Hippolit meghajtotta a vers előtt az elismerés pálcáját.

Azután megkezdődött a nemes verseny. Mindenki le akarta főzni az új iránynem fel-találóját. Papírszeletek kerültek elő. Szenvedtek a jobbsorsra méltó ceruzavégek. Egyik vers követte a másikat.

Ime az első:

Hiába vagy Pesten többszörös háziúr,
Ilyen undorral nem tár meg őrühz.

Hippolit fitymáiba hallgatta meg. A másik már jobban tetszett neki:

Tollszkodott méln az ócska csóka
S megremegett min ült a kis kacsó.

Ebben már van ötlet: ócska-csóka—kacsó hármás, belső és külső rím. Kezd a társaság belejönni. — Hanem most mutatok valami még hatványozottabbat. Ide süsseitek.

Hippolit dörgedelmesen kezdett szavalni.

Vitte volna el az ördög,
Elynyeltél te sötét gödör

S közben tompán dörög rögd.

Ennek aztán a fele se volt tréfa. Négy szó egy rakáson ugyanazokból a betűkből: ördög—gödör—dörög—rögd! Kezdünk tisztelttel felnézni Hippolitra:

Hippolit megmámorosodott önmagától és kivágta a nagyadut.

Nem terem annak sok kadsz,
Kiberi állat a szakál.

Mások szemében lesz szálla,
Ki folyton szavakat lakszál.

— Elég! — ordított fel valaki dühösen.

Mért hagyjuk magunkat kínozni ezzel a bégyúsággal.

Hippolit fölényesen mosolygott.

— Már egy félórja nem unatkoztok. Ját-szotok nagy fiúk a költészettel. Mert valójában játék a költészet. S ez a játék, amint magatokon kipróbáltátok, kedves, szórakoztató időtöltés.

Ajánlom mindenkinek.

Copyright by Publicitas Press Service
and Magyar Lapok

**ELLOPTAK AZ ANGOL HADIREPÜLŐGÉP-
GYÁR TITKOS ADATAIT.** Londonból jelentik: Egy magas politikai személyiség magánautójából titkos körülmények között fontos diplomáciai és hadászati okmányok tűntek el. Az iratok között volt a légügyi minisztérium belső szervezetének leírása s az angol hadirepülőgyár titkos adatai. Az okmányok eltűnésével egy külföldi állam kémiszervezetét gyanúsítják.

Wales himnusza ma is: „Isten áldja a walesi herceget”. Londonból jelentik: VIII. Edvárd király titkári hivatala utján kiadott közleménnyel megengedte, hogy Walesben az angol nemzeti himnusz nyilvános eljátszását vagy elénekését a walesi herceg himnuszával (Isten áldja a walesi herceget) követhessék, noha jelenleg nincs viselője a walesi hercegi címnek. Az uralkodó ezzel mintegy hivatalos „tartományi” himnuszot adott Walesnek, mellyel így módon a trónon is fenntartja különleges kapcsolatát. Londoni politikai körök remélik, hogy ez az uralkodói jóindulat és érdeklődés lényegesen hozzájárul a walesi nemzeti érzés megnyeréséhez, amely újabban Wales önkormányzatának követelésében keres kifejezést.

Ez a helyes!

NIVEA FOGKRÉM
gyermekünknek!

Gondoskodjék róla, hogy már zsege gyermekkorban hozzászokjanak a gondos fogápoláshoz! Minden étkezés után, de különösen lefekvés előtt, gyermekeink fogait NIVEA FOGKRÉMMEL gondosan keféljék meg, szájukat öblítsék ki. Ez a legbiztosabb tisztántartási mód és szép fehér fogakat eredményez.

*Könnyen habzó!
Csodás ízű!*

24 Lei

Károly király látogatást tesz Lengyelországban

Románia katonai, közoktatásügyi és pénzügyi vezetői még decemberben Varsóba utaznak

Bucuresti. Saját tud. **Antonescu** külügyminiszter varsói látogatása alkalmával megállapította a lengyel államférfikkal **Károly király** lengyelországi látogatásának programját. A király csak néhány napig lesz a szomszédország vendége. Az ünnepek programját rövidesen hivatalosan közlik.

Az **Universul** azzal a megjegyzéssel közli a hírt, hogy azt még hivatalosan nem erősítették meg. Ugyancsak az **Universul** hozzáfűzi még a hírhez a következő értesüléseket:

A román vezérkari főnök, a nemzeti nevelésügyi miniszter és a Nemzeti Bank kormányzója e hónap folyamán Varsóba utaznak, hogy gyakorlatilag alkalmazzák a nemrég kötött egyezmény néhány pontját.

Szó van arról is, hogy a lengyel ipar hidat építsen a Dunán Románia és Bulgária között, amely megkönnyítené a szállításokat a tenger-szorosok új rezsimje szerinti lehetőségeknek és eshetőségeknek megfelelően. A román kormány most tanulmányozza ezt a javaslatot, úgy a fizetési feltételek, mint pedig az ország gazdasági és hadászati érdekei szempontjából.

A terv szerint a fizetés nem pénzben, hanem a román föld terményeiben történék. Gazdasági szempontból azt az ellenvetést teszik román körökben, hogy az új hid a román kikötők, különösen Constanta érdekeibe vág, hadi szempontból pedig az ellenvetések a ha-

di-technika új eszközeivel vannak kapcsolatban.

Bucuresti. Saját tud. **Beck**, lengyel külügyminiszter táviratot intézett **Victor Anto-**

Beck lengyel külügyminiszter hírlapi beszélgetése a lengyel-román jóviszonyról, a Népszövetség melletti kítartásról és a népkisebbségi kérdéstről

Bucuresti. Saját tud. **Beck**, lengyel külügyminiszter nyilatkozott a **Curentul** munkatársának Varsóban:

— Minduntalan olvasom, — mondotta, — azt a kifejezést a sajtókommentárokból a lengyel-román jóviszony újrafelvételéről, mint ha a mi annyira szükséges és természetes jóviszonyunk valaha is lazult volna. **Victor Antonescu**val nagyszerűen megértettük egymást, az első szótól kezdve, sőt a legelső genfi találkozásunk óta mindkettőnknek megvan a kapcsolata a valósággal s mindketten szeretünk nyíltan beszélni. *A mi népeink kéz a kézben áll, hogy haladjanak.* A dolgok természetéből ez, az állandó érdekek felismerése következtében.

Az újságíró ezután megkérdezte, hogy miután Románia nem nagyon hisz már a Népszövetségben, nem tartja-e a külügyminiszter lehetségesnek, hogy a két ország valaha a

nescuhoz, válaszúl arra a sürgönyre, amelyet a román külügyminiszter Lengyelországból való távozásakor intézett hozzá. A távirat a következőket tartalmazza:

„A magam részéről is elégtételnek adok kifejezést abból az alkalmából, hogy excellenciád varsói látogatása során megújítottuk szívélyes és őszinte kapcsolatunkat, amelyeket a legutóbbi tanácskozások csak szorosabbra fűztek és amelyek kifejezésre juttatják a bizalmat és a hűséges barátságot, ami szövetséges népeinket összeköti.”

kommunistaellenes szövetséghez csatlakozzék? **Beck** válaszában csak a Népszövetség problémájára tért ki.

— Igaz ugyan, — mondotta, — hogy a utóbbi időben voltak a Népszövetségnek olyan megoldásai, amelyeket sokan kudarnak tekinthettek, de ezek minket csak abban a meggyőződésünkben erősítenek meg, hogy nem lehet külpolitikát matematikai formulákkal, abszolút állításokkal csinálni, hanem csak a valósággal tartott folytonos kapcsolattal. Én hiszek a Népszövetségben és őszintén sikert kívánok neki jövő kezdeményezéseiben.

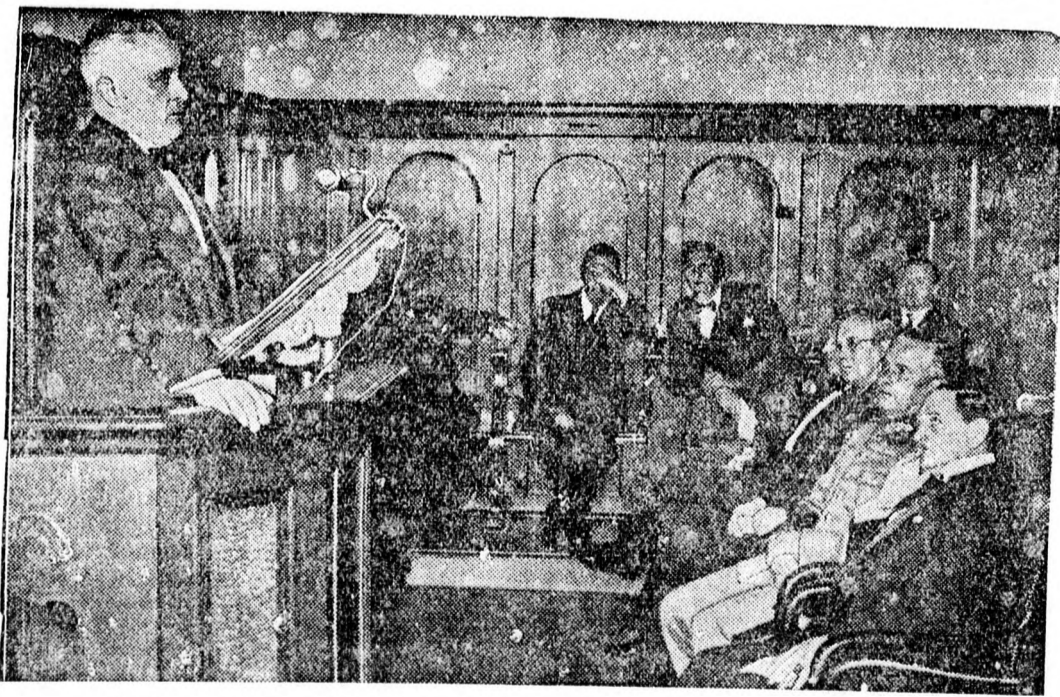
Az újságíró erre azt kérdezte: Nem lehet-e szó arról, hogy Lengyelország és Románia együttesen vessék fel a Népszövetség előtt a kisebbségi egyezmény

Beck így felelt:

— Vannak kérdések, amelyek szigorúan belügyek s amelyek a nemzeteket határaiikon belül, otthon illetik. Számunkra ez a kérdés belpolitikánk határai között megoldódott. Kétségtelen, hogy ha a román kormány szükségesnek találja szava tenni ezt, ebben a kérdésben teljes szabadsága volna.

Az újságíró ezután azt említette meg, hogy egyes román körökben riadalmat keltettek azok a lengyel megnyilatkozások, amelyek a magyar revizionizmus reményeégei mellett szólottak. Nem volna-e lehetséges, — kérdezte — hogy a román-lengyel szolidaritás az antirevizionizmus területén is megnyilatkozzék? **Beck** így felelt:

— Beszédük ritkán változtatják meg a valóságot. Mindennél túlozzák manapság azt a törekvést, hogy a nemzetközi kérdéseket a szóbeliség útjára, az elvont formulák területére vigyük. Nem vagyok barátja a platói állításoknak. Önök jól ismerik érdekeiket s tudják, milyen felfogásuk van leglényegesebb jogaikról. Azt is tudják, miben nem fognak engedni soha. Ezt a jogot önkéntől nem lehet elvenni, azt kétségbevonni sem lehet. Bizonyos, hogy a békeszerződések összes előírásai között a területi rendelkezések a legnagyobb tartóságuak és szilárdabban ellenállanak, mint azok, amelyeket idők folyamán mellőzni lehetett.

Glaise-Horstenau osztrák szövetségi miniszter előadása a bajor akadémián

A bajor akadémia meghívására a múlt héten előadást tartott a müncheni akadémia dísztermében dr. **Edmund von Glaise-Horstenau** osztrák szövetségi miniszter „Régi osztrák hadsereg a német történelemben” címmel. Jobbról **Ritter von Epp** szövetségi helytartó

Közkegyelmi rendelet az egyesülés évfordulójának alkalmából

Kegyelmet kaptak a három hónapra terjedő börtönre és ötezer leig szóló pénzbüntetésre elítéltek

Bucuresti. Saját tud. Királyi dekrétum jelent meg, amely széleskörű kegyelmet nyújt.

1. szakasz: Kegyelmet és büntetéseszként engedélyezünk a következő szakaszok részletezései szerint, mindazoknak a világháboruban mozgósítottaknak, akiket a katonai, vagy polgári rendes, vagy rendkívüli bíróságok elítéltek s ítéletük a jelen dekrétum kihirdetésekor jogerős volt.

2. szakasz: Elengedjük az ötezer leig terjedő pénzbüntetéseket.

3. szakasz: Elengedjük a három hónapig terjedő szabadságvesztési büntetéseket.

4. szakasz: Leszállítjuk a következő szabadságvesztés büntetéseket: a) A három hónaptól három évig terjedő büntetéseket felére. b) A három évnél nagyobb szabadságvesztési büntetéseket kétharmadára.

5. szakasz: Az ötezer leinél nagyobb pénzbüntetéseket felére csökkentjük.

6. szakasz: 20 évi kényszermunkára változtatjuk át azok büntetését, akik életfogytiglani kényszermunkára vannak ítélve.

7. szakasz: A fenti intézkedések alkalmazásánál a végleges ítéletek által kirótt büntetések vétetnek figyelembe azokra, akik ugyanazon büntetés végrehajtásánál egy, vagy több kegyelmi rendelet előnyeit élvezték már, a jelen rendelet csak abban az esetben alkalmazandó, ha az rájuk nézve előnyösebb.

8. szakasz: Ha több ítélet végrehajtása van folyamatban, vagy hajtandó végre, akkor

a kegyelem, vagy a büntetésleszállítás nem minden büntetésre külön, hanem azok összességük után alkalmazandó.

9. szakasz: Akiket ugyanaz az ítélet szabadságvesztési és pénzbüntetéssel sújt, mindkét jellegű büntetésre külön alkalmazandók a megfelelő szakaszok.

10. szakasz: A büntetés jogerősnek számítatik a dekrétumnak a Monitorul Oficialban való közzététele időpontjában.

11. szakasz: Nem részesülnek a jelen rendelet által nyújtott kedvezményben: a) a viszályok; b) akiket a következő bűncselekményekért ítélték el: hazáárulás, árulás, kémkedés, állambiztonság elleni büntetés, vagy véttség, szándékos emberölés, gyújtogatás, a katonai büntetőtörvénykönyv 210—218. szakaszai szerinti fűgglemsértés, lázadás és szökés, ha ezeket két évnél nagyobb szabadságvesztés büntetéssel torolták meg. Egyes új vétségek a közrend megsértését védő törvény megszegésével, amelyekre több mint egy évi büntetést szabtak; köz-, vagy magánpénzek sikkasztása, hamisítás és közokirathamisítás, bankjegyhamisítás, pénzhamisítás, minősített csalás, megvesztegetés; a szeszitalok készítésére és kereskedelmére vonatkozó törvény elleni vétségek a szeszmonopólium elleni vétségek a csempészés, melyet a vámtörvény ilyennek minősít; úzkerkedés jellegű vétségek az egészségügyi törvény 297. s 305. szakaszai szerint, büntetendő cselekmények.

Az északamerikai kormány bizalmatlanul fogadja a japán-olasz egyezményt

A hódító-hatalmi politikájú államok szövetségét látja benne

Washingtonból jelentik: A Havas-ügynökség sajtóirodája közli, hogy az olasz-japán egyezmény nem talált kedvező fogadtatásra a washingtoni politikai körökben. Az egyezmény tartalma, mint annakidején közöltük, egyrészt a Mandsukuo-állam elismerése olasz részről, másrészt az abessziniai olasz császárság elismerése japán részről. A washingtoni politikai körök azt mondják, hogy az egyezmény olyan két állam közt jött létre, mely hódító hatalmi irányt követ. Az Északamerikai Egyesült Államok kormánya nem maradhat közömbös az olasz-japán egyezmény iránt, melynek létrejötte az amerikai politika szempontjaival ellentétes. A washingtoni kormány ezt ugyan nem fogja hivatalosan kinyilatkoztatni, de magatartását ez a belső idegenkedés

fogja irányítani. Egyébként a washingtoni körök azzal vigasztalják magukat, hogy az új egyezménynek nincs valóságos értéke, mert a két országnak ellenkezők az érdekeik a kölcsönösen elismert államterületeken. Még azt is mondják Washingtonban, hogy az egyezmény visszahatásai miatt feszült és kényes helyzete lesz a két szerződő félnek azokban az államokban, melyek fenyegetve érzik magukat a tekintélyuralmi államok ez új szövetsége miatt.

* Gyomorbeteg embereknek nagy megkönnyebbülést okoz, ha félórával étkezés előtt három-négy evőkanálnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet vesznek be. Az orvosok ajánlják.

Most jelent meg!

Tartalom: Alt. természet-tudományi alapismeretek. — Orvostudományi alapismeretek. — A tisztaság. — A táplálkozás. — Anya- és csecsemőgondozás. — A betegségek. — Az alkoholizmus. — A tudóvész. — Összefoglalás.

Ara: 95 lel és portó

Népszerű egészségügyi előadások

(Együttal vezérionál községi- és körorvosok számára.)

Irta: **Dr Váradi Sándor**, főorvos.

Nélkülföldetetlen egészségügyi útmutató mindenki számára.
Kapható: kiadóhivatalunkban.

Áldozatául esett a Szovjet kísérletezéseinek a lakosság egyharmad része

Szovjet-Oroszországban a bolsevik forradalom 19. évfordulója alkalmával nyilvánosságra hozták a szovjet népesedési statisztikáit. Ezek szerint a szovjet lakosságának felét ma már olyan személyek képezik, akik 1917. azaz a forradalom után születtek. Más országok statisztikája alapján az a tapasztalat, hogy a természetes szaporulat 18—20 év leforgása alatt nem haladhatja meg az egyharmadot. A másik kétharmadot az öregebb emberek képezik. Hova lettek hát ezek az öregebb korosztályok Szovjet-Oroszországban? A felelet egyszerű: kiirtotta őket a lakosság cseka-rendszerű legyilkolása, az éhínségek és a nyomor. A hiányzó egyharmad rész a kommunista kísérletezés áldozatául esett. Ez is egyik „sikere” a kommunista uralomnak.

Leégett a londoni „Kristálypalota”, a világkiállítások büszkesége

A kár meghaladja az ezerhatszázmillió lei

Londonból jelentik: Hétfőn este tűz ütött ki London legragyogóbb üzlet-palotájában, az úgynevezett „Kristály-palotában”. A tűz percek alatt hatalmas méreteket öltött és husz perc sem telt el, amikor a gyönyörű palota már lángoló, égő tüzgolyóvá vált. Százötven méter magasságba csaptak fel a lángok, úgy-hogy nyolc méterrel lehetett látni a hatalmas épület lángjának égre csapódó lobogását.

Az egész londoni tűzoltóság kivonult az égő palotához, de a tüzet csak kedd reggelre sikerült eloltani. A palota teljesen leégett s csak üszkös romjai maradtak meg.

A palota értékes áruiból semmit sem sikerült megmenteni. Lángok martalékává lett többek közt egy vagyontérő, hatalmas távolbalátó készülék is. Azonkívül tönkrement a palota gyönyörű parkja. Pótolhatatlan okiratokat és értéktárgyakat, ritka madarakat semmisített meg a tűz. A kárt hozzávetőlegesen 2 millió fontra, 1 milliárd 600 ezer leire becsülik.

Ez az épület volt az 1850-ben és az 1907-ben tartott világkiállítás büszkesége.

London lakossága egész éjszaka nem aludt és tizezrével tolongta körül az égő palotát, hogy tanuja lehessen ennek a hatalmas és pokoli tűzvésznek.

Egy tengerész, aki nem szállhat ki a szárazföldre

Ezidőszerint Kína valamelyik kikötőjében van egy ember, aki, úgy látszik, arra van ítélve, hogy sohasem szállhasson partra.

Ez az ember az írországi Kelley Frank, aki tíz esztendővel ezelőtt néhány társával kifosztott az Egyesült Államokban egy bankot, amiért 30 esztendői fegyházra ítélték, de néhány év múlva kegyelmet kapott s egyben örökre kitiltották a köztársaság területéről.

Kelley vissza akart térni Írországra, de az ír rendőrség nem engedte partraszállni, azzal a megokolással, hogy elvesztette ír állampolgárságát, mert az ír szabadállam meg-alapítása idején nem tartózkodott otthon.

Mit tehetett Kelley? Visszautazott Amerikába, de hiába, nem engedték partraszállani. Egy görög hajó szolgálatába lépett, ahova régi hajójáról bárka szállította át. Azt remélte, hogy a görög hajóról majd csak partraszállhat valahol. De a világ minden rendőrsége megkapta személyleírását és minden kikötőben hiába próbálkozott.

Pár héttel ezelőtt Sanghaiba érkezett Kelley hajója s Kelley egy norvég hajóra szegődött. A norvég hajóra dereglye szállította át. Most arról álmodozik, hogy a norvég hajóról talán könnyebb lesz valahol partraszállania...

Mások viszont a tengerrel álmodoznak...

A vörösök fegyverszünetet kérték Madridban

Caballero elhatározta, hogy feladja a spanyol fővárost. — Az ostrom hevesen folyik tovább.

Párizsból jelentik: Madridból érkező közlések szerint a védelmi tanács elnöke, Mihalio tábornok megbízottai fehér zászlóval jelentkeztek Valera tábornoknál, a nemzeti csapatok vezérének és fegyverszünetet kérték. Valera tábornok azt válaszolta, hogy csak a főváros átadásáról való bejelentést fogadhatja el, más feltétellel fegyverszünetről nem tárgyalhat. Ez az eset még vasárnap történt. Azóta Madrid ostroma az északnyugati és déli városrészek felől megújult erővel folyt tovább. A nemzeti csapatok kedden reggel általános támadást indítottak a főváros minden el nem foglalt része ellen; csak keleten van egy rés hagyva érintetlenül, hogy a vörösöknek menekülő utjuk maradjon.

Ujabb párizsi jelentés szerint a vörös kormány elnöke, Caballero elhatározta, hogy átadja Madridot a nemzetieknek. Caballero erről hosszasan tanácskozott minisztertársaival Valenciában s a tárgyalás végeztével jutott az említett elhatározásra. Spanyol körök eddig nem erősítették meg a hír valódiságát, de valószínűnek tartják, hogy Caballero azért akarja feladni Madridot, mert a vörösök minden erejü-

ket Katalonia védelmére akarják fordítani.

NEMZETKÖZI SEGÉLYNYUJTÁSOK A SPANYOL VÖRÖSEKNEK.

Sevillából jelentik: A madridi ostromban a Jumera városrészt a nemzetiek elfoglalták, a vörös milícia 500 halott hátrahagyásával menekült. Cusumvelo szakaszon a nemzetközi dandár osztagai állottak szemben a nemzetiekkel. A nemzetiek szétzavarták őket és két harcikocsit is zsákmányoltak tőlük.

Saint Jean de Luzból jelenti a Stefani ügynökség: A szovjetorosz katonák száma, akik Madrid védői között harcolnak, 30 ezer emberre emelkedett. A számösszeget amaz adatok alapján állították össze, melyek az utóbbi napokban érkeztek a Kataloniából naponként küldött segédcsoportokból.

Londonból jelentik: Hiteles gibraltári közlés mondja, hogy Franciaországból 2000 emberből álló önkéntes sereg indult el Spanyolországba, a vörös hadsereg támogatására. Ugyancsak gibraltári értesülés az, hogy legújabbban 100 orosz tiszt szállott partra Malagában.

Nagy ütközet Talaveránál

A vörösök háromszor támadtak, mindháromszor visszaverték és a nemzetiek ellentámadásba mentek át

Talavera de Reginából jelentik: Kedden folyt le a spanyol polgárháború egyik legnagyobb ütközete. A vörös csapatok már éjszaka 1 órakor általános tűzérségi pergőtűzet indítottak a nemzeti csapatok állásaira, majd rohamra indultak azok ellen. Amikor azonban a nemzeti csapatok lövészárkainak közelébe jutottak, a nemzetiek oly erős ellentámadást indítottak ellenük, hogy nagy veszteségekkel voltak kénytelenek visszavonulni.

Délelőtt 10 órakor a milícia újból megrohmozta a nemzetiek állásait, de ismét sikertelenül. Azután 7 tank védelme alatt kísérelték meg a támadást. A nemzetiek harmadszor is visszaverték őket, sőt még 3 tankot zsákmányul is ejtettek.

Ekkor a nemzeti csapatok erős ellentámadásba mentek át s egészen Casa del Comezig sikerült előrehaladniuk s itt folytatták a harcot.

Az ütközet végeztével 600 halott vörös katonára maradt a harctéren, akiknek 80 százaléka idegen nemzetiségű.

A Madrid körüli harcokban eddig 20.000 embert veszítettek a vörösök. Ebbe azonban még nincs beleszámítva a keddi ütközet áldozatainak száma.

NÉMET SEGÍTSÉG A SPANYOL NEMZETI CSAPATOKNAK?

Berlinből jelentik: Több európai lap közölte azt a hírt, hogy Németországból több ezer katonát küldtek a spanyol nemzeti csapatok megsegítésére, továbbá, hogy ezek a német csapatok a nemzetiek egyenruhájába küzdenek a vörösök

ellen. Egyes lapok 2000, mások 10.000 német katonáról tudnak.

Német hivatalos körök kijelentik, hogy ezek a hírek hamisak s ezekre a hírekre Németország ellenségeinek van szükségük s a Szovjetnek régi taktikája ez már, hogy ilyen híresztelésekkel leplezze a spanyol vörösök nagyarányú segítségét. Lehet, hogy van néhány német a spanyol nemzeti csapatokban, de ezek kizárólag önkéntesek és állandóan spanyol földön tartózkodó németek.

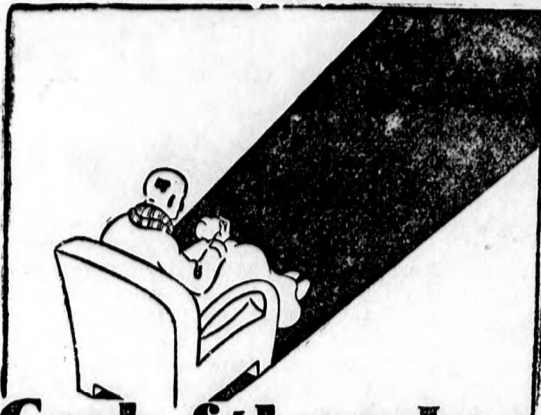
ÖSSZEESKÜVÉS A FEKETE RÉMURALOM ELLEN BARCELONÁBAN

Párizsból jelentik: Barcelonában anarchista-ellenes összeesküvést lepleztek le. Az összeesküvés vezetőit letartóztatták. Párizsból cáfolják Casanova házelnök letartóztatásának híreit s azt állítják, hogy Casanova Párizsban tartózkodik.

December 10-ikére hívják össze a népszövetségi tanácsulést

A spanyol kérdés újabb fejleményei az angol alsóházban

Genfből jelentik: Mint legutóbb jelentettük, a spanyol kérdés ügyében a Népszövetség tanácsa összehívását a főtitkárság december 7-ike és 14-ike közötti időpontra tervezi. Ilyen értelmű javaslattal kérdést tett a tanács tagokhoz. A beérkező válaszok alapján valószínű, hogy december 10-ikére tűzik ki a tanácsulést, mely valószínű teherpróbája lesz a Népszövetség fennmar-

Csak fél ember

az ember, ha NÁTHÁS vagy meg van HŰLVE. Azonban miért is kínlódjunk napokon, sőt heteken át, amikor már 1-2

ASPIRIN
TABLETTA

le segíthet

Figyeljen a Szapora Keresztre!

NEM BELHÁBORU, HANEM EURÓPAI HÁBORU FOLYIK SPANYOLORSZÁGBAN

Londonból jelentik: Az alsóház keddi éjszakai ülésén 239 szavazattal 132 szavazat ellenében, második felolvasás után megszavazta azt a törvényt, mely eltiltja a Spanyolországba irányuló fegyverszállításokat. A szavazás előtt Eden külügyminiszter nagy beszédet mondott, melyből kiemeljük a következőket:

— Ezuttal történt első ízben, hogy európai ország belső háboruja az egész kontinens békéjét fenyegeti. Élesen támadta azután Eden azokat az államokat, melyek a semlegességi egyezményt megszegve, fegyvert szállítottak akárme-lyik spanyol harcolófélnék.

— A semlegességi egyezmény kötelezi úgy, Oroszországot, mint a többi államokat — fejezte be beszédét Eden.

Jamet, konzervatív képviselő is hozzászólt a semlegességi egyezmény megsértéséről folytatott vitához s kijelentette, hogy — a spanyol háboru már nem belháboru, hanem spanyol földön folyó európai háboru.

Ujabb londoni jelentés szerint az angol alsóház harmadszori felolvasás után is — 182 szavazattal 94 szavazat ellenében — megszavazta a Spanyolországba irányuló fegyverszállítási tilalmat.

dásának A spanyol vörös kormány nevében Delvayo külügyminiszter fog megjelenni. A Franco-kormány elismeréséért bepanaszolt Olaszország távolmarad, Németország pedig már régebben szakított a Népszövetséggel.

Horthy magyar kormányzó hazaérkezett külföldi útjáról

Budapestről jelentik: Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, feleségével, Darányi miniszterelnökkel és Kánya külügyminiszterrel kedden reggel hazaérkeztek Budapestre. Budapest lakossága meleg és szeretetteljes ünnepséggel fogadta hazatérő vezető államférfiát s a pályaudvaron díszes fogadtatás zajlott le.

Darányi miniszterelnök kedden este rádióbeszédben beszámolt külföldi útjáról. Kiemelte, hogy a magyar államfő látogatása nem új fordulatoknak az előkészítése, hanem a meglévő barátságos kapcsolatok kifejezése és elmélyítése. Azután hálás köszönettel emelte ki a római, a nápolyi, a vatikáni és a bécsi fogadtatás részleteit.

Karöltve a Szovjettel

Durutti bolsevista főnök (Madrid körüli harcokban esett el) temetése alkalmából jött össze ez az „egyetértő” csoport. Jobbról-balra: Luis Companys, a katalán köztársasági elnök és Antonov Ovszejenko barcelonai szovjet főkonzu

A rettenetes GPU kémje

Írta: Maria Brett-Perring

Maria Brett-Perring, ez a vállalkozószellemű, bátor és magasműveltségű zseniális angol kémnő, világ-szenzációt keltő emlékiratait most teszi közzé a G. P. U. aknamunkájának leleplezéséről. Mint ismeretes, ugyanis Maria Brett-Perring arra vállalkozott, hogy életének kockáztatása árán is leleplezi a szovjet titkosrendőrség üzemleit és beférkőzik a G. P. U. titkos és veszedelmes köreibe. Tervét minden tekintetben sikerült megvalósítani és emlékiratának, amelyből már több részletet közöltünk, egyik legérdekesebb és legizgalmasabb fejezete az alábbi rendkívüli élmény.

Uj munkabeosztás várt számomra. Beosztottak a Komintern külügyi osztályába, amelynek irodái ugyancsak a Lyublyankában voltak. Nem könnyű feladat várt rám. Szabályos tanfolyamon vettem részt, ahol pontos utasítások szerint kellett elsajátítanom a módját annak, hogyan szerezzem meg a legbizalmasabb értesítéseket, miképpen játsszam ki esetleges megfigyelőimet, főképpen pedig hogyan közzétegyem meg jelentékeny személyiségeket, kifürkészve gyengéiket, amelyeket azután kitűnően fel lehet használni zsarolási célokra.

Voltaképpen itt láttam csak igazán, hogyan valószínűleg meg a gyakorlatban a szovjet aknamunkájának elméleti módszereit.

Egyideig minden a legnagyobb rendjén ment volna, csupán az a körülmény töltött el aggodalommal, hogy egykori fölötteseim semmi életjelt nem adtak magukról. Ezenkívül volt egyéb is, ami aggasztott. A fizetésem nem folyósították rendszeresen és bizony kisfiattal együtt sokszor a legnagyobb nékülözések között töltöttük napjainkat.

Sehogy se értettem, mi alapja lehetett az észrevehető zűrzavarnak, amely abban az időben Moszkvában egyre feltűnőbbé vált. Annak ellenére, hogy a GPU legfőbb parancsnoka nyíltan a bizalmába fogadott, az a megmagyarázhatatlan érzés gyötört, hogy körülöttem valami sehogy sincs rendjén.

Egy szép napon azután elhűlt bennem még a vér is. Arról értesültem, hogy a párizsi GPU-megbízott, dr. Valerio, aki Moszkvában természetesen valódi nevén, mint Luigi Polano szerepelt, kilépett a GPU kötelékéből. Minthogy jól tudtam, ebből a vélszükségesen veszedelmes szervezetről csak felsőbb utasításra léphet ki bárki, ami viszont nem más, mint kizárást jelent magam is komolyan megijedtem. Mi lesz ebből?

Valerio nem sokkal később felkeresett és keservesen szitkozódva panaszkodott a GPU-vezetőség példátlan eljárása miatt. Szenvedélyesen lázongott a GPU ellen. Kijelentette, hogy ezek a felelőtlen és lelkiismeretlen emberek kihasználják majd utóbb se szó, se beszéd, szólnak eresztek az alkalmazottaikat. Könyörtelenül leleplezte előttem a GPU összes külföldi üzemleit és dühöngve jelentette ki, hogy ő mint az olasz kommunista párt főmegbízottja vállalt munkát 1920-ban a moszkvai GPU egyenes meghívására. Most azonban már torkig van velük s ezért elhatározta, hogy inkább hazatér. Azzal biztatott, forduljak én is az angol misszióhoz és igyekezzem mielőbb haza.

Szovjet erkölcsök...

Bármennyire is rokonszenveztem Valerio kijelentéseivel, tapasztalataim óvatosságra intettek. Ezért csak nagyon elővigyázatosan nyilatkoztam. Gondosan ügyeltem arra, nehogy bármilyen bíráló megjegyzést engedjek meg magamnak a GPUval szemben. Sőt, kijelentettem előtte, hogy továbbra is a titkos szervezet szolgálatában óhajtok maradni, mert bízom a velük kötött megállapodásban.

Valerio gúnyosan felkacagott. — Szovjet-megállapodások! — vetette oda megvetően. — Fatahátkát sem érnek! Ez az egész társaság olyan, ahogyan Rudyard Kipling festi a majmokat híresvezetési dzsungel-könyvében. Elhíhetik magukkal, hogy nagyok és bölcsök, terveket kovácsolnak, nagyszabású célkitűzéseket. — aztán hirtelen valami más jut az eszükbe és azonnál utbadobják összes elhatározásaikat. Figyeljétek csak meg, mi-

lyen nagyra vannak a reglementáció megszüntetésével. Nos, mondhatom, ez sem egyéb, mint a külföldnek szánt Potemkin-falvak egyike. Vagy talán ezek a folytonos „szovjet-házasságkötések” és „elválások” különbek, mint akár a legelvetemedettebb prostitúció? Itt van például ez az Almira elvtárs. Tudja-e hányszor „nősült” és „vált el” egy hét alatt? Tizenhátszor... — Hígyje el, szegény és gyalázat ez!

Mély megdöbbenéssel hallgattam Valerio Polano elkeseredett kifakadásait, mégis okosabbnak tartottam, hogy ne nyilvánítsak véleményem. Világért sem kockáztattam volna meg,

Trockij formulája

Mi tagadás, alaposan rám ijesztett ez a parancs. Jól ismertem Trockij kérelhetetlen formuláját, amely szerint a világforradalmat csakis háború útján lehet előkészíteni. A legelső feladat a Trockij-elv értelmében a japán-amerikai háború kirombantása, a második tendő az európai háború, amelyben az újra felfegyverkezett és bosszúvágytól fűtött Németországra vár fontos szerep. Az elkerülhetetlenül bekövetkező újabb világháborúba azután korlátlan lehetőség nyílik a kommunizmus terjedésére...

Mindezek tudatában indultam a rettenetes hadügyi népbiztos elé. Meglepetést jelentett, hogy Trockij irodájában nyoma sem volt a főúrján előkelő berendezésnek, amely Dzserszinskit vette körül. A terem, amelybe beléptem, üres volt és kopár. Redőnyös amerikai íróasztal állott a szoba közepén, körülötte néhány szék s a falon itt is az elmaradhatatlan világtérkép.

Trockij felkelt íróasztala mellől és gyors léptekkel sietett felém. Nehezemre esik bevalanom, mégis, az igazság kedvéért ki kell jelentenem, az összes szovjet hatalmasok közül ő tette reám a legnagyobb hatást. Mosolyogva üdvözölt és csengő hangon fogott a beszélgetésbe. Közben, amennyire lehetett, igyekeztem őt megfigyelni. Keeskeszakállas ábrázata csupa eleveenség. Szeme érdekes, komoly pillantású, de mégis csupa tűz. Kusza, fűrtös haja már összevegyült.

A beszélgetés, amely most elkezdődött, épp olyan váratlan volt, mint maga a látogatás. Trockij reprodukálhatatlan szidalmakkal illette a GPU szervezetét. A nyomdafestéket nem tűrő kifejezések özönével átkozta, káro-

holgy gyanút fogjanak ellenem, mert nagyon is jól tudtam, túlságosan közel vagyunk a „Halálhajó”-hoz, Lyublyanka borzalmas börtönéhez, ahonnan nincs többé visszatérés.

Mindent egy kockára tettem! A kilátásba helyezett külföldi kiküldetés volt minden reményemem, ez adott erőt arra, hogy elviseljem a leírhatatlan nélkülözéseket, a mindennapos izgalom, az állandó veszedelem, a halálfelelem keserves megpróbáltatását.

Egyszerre aztán váratlan esemény történt. Az irodában telefonüzenetet akartam leadni Petrovski elvtársnak, aki közvetlen főnököm volt a moszkvai GPU külügyi osztályán. A Lyublyanka házikőpontja félretette a nevet és közvetlenül a hadügyi népbiztossal kötött össze...

A telefonkagyló majd kiesett a kezemből, amikor felhívásomra — Trockij jelentkezett.

Ijedtemben gyámoltalanul hebegtem valami bocsánatkérés féltét, de Trockij a szavamba vágott s a kérdések özönével halmozott el, majd röviden lerendelt az irodájába.

molta előttem ezt a titokzatos szervezetet, úgy-hogy végül szégyenszemre magam voltam kénytelen bizonyos felvilágosítással szolgálni és a nehézségeket elmagyarázni, amelyek hátráltatták a szolgálatot.

Trockij elhárítón intett és dörgő hangon felkacagott.

— Cifra egy társaság, mondhatom, — jelentette ki metsző gúnnyal. — Sok szerencsét a szolgálatához! Hát azt hiszi, nem tudom, milyen ostobán és fejtellenül pazarolják el a szovjet minden pénzét a szerencsétlen rögeszméjükre, erre a bolondok házához méltó ostobaságra, hogy azt hiszik, nyomorúságos kémkedésükkel majd megvalósíttják a világforradalmat? Szánalmas alakok, pipogya fráterek, ügynökök, zsidóbarátok, de nem forradalmárok — mondotta lenéző megvetéssel. — Pityinget sem érnek az útlemeik, nemhogy a tenger pénzt, amibe kerülnek.

Tudtam, szerepemhez híven nem tehetek egyebet, mint szilárdan kitartani a GPU védelmezése mellett. Így hát kénytelen-kelletlen azzal érveltem, hogy a munkának a világforradalom érdekében folytatódnia kell.

— Sohse aggódjék a világforradalom miatt. — horkant fel Trockij. — Az nem a maguk dolga! A forradalom csak háború útján volt lehetséges Oroszországban és nincs más mód a világforradalom megvalósítására, mint egy újabb világháború. — jelentette ki harsogó hangon. Nem hitvány titkos aknamunkára és ilyen szánalmas üzemekre van szüksége Oroszországnak, de igenis háborúra. — háborúra, amelyet ott túl vívni a mi hátafainkon. Európában, Amerikában, Ázsiában, mindenütt...

„Látnoki” kijelentések...

— Oroszország számára katasztrófa volna a háború. — mondotta azután jelentőségteljesen. Ekkor ugyanis kikerülhetetlen, hogy az ellenforradalom felülse fejt. Nekünk valóban senkivel sem szabad háborúba keveredni. Ez végzetes lenne reánközve. De az amerikaiak, a japánok, — ezek között a feszültség egyébként is elég nagy. Ez az, amit most ki kell használnunk; mielőbb kirombantani az ellentéteket.

Trockij ezután a GPU külügyi szolgálatát bírálta.

— A külföldi kiküldetések sem sokat érnek. — hangsúlyozta. — Ne reménykedjenek abban, hogy Angliában márcól-holnapra éppen az önök munkája következtében törhet ki a kommunizmus. Sokkal fontosabb volna, ha komolyabb munkákat végeznének az angol gyarmatokon. Ott talán többet érhetnek el néhány rendesen előkészített sztrájkokkal, mint a szigetországban. Az idő egyébként a mi munkára hajtja a vizet. Nézzük csak Amerikát! Képtelenség, hogy az még sokáig a földkereség leggazdagabb birodalma maradjon. Nem adok pár évet — ez a beszélgetés 1925-ben történt — és magyot fordul a világ Amerikával is. Olyan pénzügyi összeomlás következik majd ott be, hogy még a felhőkarcoló is beleremegnek. Ha ekkor a helyünkön vagyunk, úgy kirombant az amerikai forradalom, mint a pinto...

A történelmi események azóta, sajnos, nagyon sok tekintetben igazolták Trockij akkor tett „látnoki” kijelentéseit. Pontosan megállapította, hogy az Egyesült Államok feltétlenül

elismerik a szovjetkormányt, még pedig tisztán — kapzsiságból. Azért, mert Amerika a szovjettel kötött kereskedelem megbénulása folytán túlsokat veszített. Mindez csakugyan valóra vált.

Trockij volt az, aki kijelentette, hogy Németország titkos fegyverkezést folytat, de legálább még hét-nyolc esztendőre van szüksége, míg célját elérve, lerázza magáról a versaillesi szerződés bilincseit. Ma már mindnyájan tudjuk, hogy ez is megtörtént, akkor azonban — ismétlem, 1925-ben —, tehát több mint tíz évvel ezelőtt, senki még csak nem is álmodott volna erről. Trockij hangsúlyozta előttem akkor, hogy Németország Lengyelországgal kibékül s a jövőben együttesen fordulnak majd a szovjet ellen, míg a brit birodalom görcsösen kitart semlegessége mellett minden jövőben várható konfliktusban.

Mindezt igazolják a történelmi események.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Az idei könyvpiac nagy szenzációja!

RACHMANOVA

IRGALOM

Gyár, ahol az új embert gyártják

Egy kötet ára félvaszon kötésben 100 lei.

Félvaszon propaganda kiadás 100 lei. Kapható a Magyar Lapok könyvostályában. — Rachmanova megjelent és kapható művei: Szerelmem, cseka, halál. Házasság a vörös viharban. A bécsi tejesasszony. Gyermekkorom.

ASZTALOSOK BÉRMOZGALMA. Timisoara. Saját tud. A borbélyok és szabók után most az asztalosok indítanak bérmozgalmat és héttől tíz százalékig való béremelést kívánnak.

* **Modern szépség.** A modernség: eredetiség, női báj és egy olyan egyéni varázs, amelynek segítségével a nő úgy a hivatásánál, mint pedig a házasságánál elérheti célját. Ma már nem takarják el az arcot, hanem igenis igyekeznek azt felfedni és az arcon a lelket visszatükröztetni. Üdeség, tisztaság, fiatalosság és egészség, szellem és báj, mindezek a bőrön kifejezésre lesznek juttatva, hogy ha Scherk-féle arcvizet használ, mely megőrzi fiatalosságát és üdeséget kölcsönöz. A Scherk arcviz megtisztítja a bőrt mélyen bent a pórusokban is intenzívebbé teszi a vérkeringést miáltal élénk és mosolygós arc kifejezést is nyújt.

BALKÁNI KÖRREPÜLÉSRE INDUL EGY OLASZ REPÜLŐCSOPORT. Belgrádból jelentik: Egy olasz katonai repülőcsoporthal balkáni körrepülésre indul. Az olasz repülő útközben érinteni fogják Athént, Szófiát és Belgrádot.

Rekonstruálták a borzalmas bucaresti kettős gyilkosságot. Bucarestből jelentik: A cernauti vizsgálóbírószék megkezdte a gyilkos Constănescu egyetemi hallgató kihallgatását. A gyilkos diák először tagadni próbált, majd amikor sem Bucarestből történt menekülését megindokolni, sem a nála talált pénz eredetét megjelölni nem tudta, rövid gondolkodás után a következő kijelentést tette: „Igen, megöltem a szülőmet, de magam is meg akarok halni!” A vizsgálóbíró hivatalos helyiségével szomszédos szobában tartózkodott a gyilkos barátja, Solomon Adelina. Mikor a leány meghallotta barátjának vallomását, magánkívül kiáltozni kezdett: „Nem tudja mit beszél! Ő ártatlan, én sokkal bűnösebb vagyok!” A leány többet nem volt hajlandó mondani, de megfogadta, hogy Bucarestben mindent el fog mondani, amit a borzalmas eseményről tud. A Bucaresti bíróság déli vonathoz különkocsit csatoltak, ezen szállította a cernauti rendőrség a gyilkost és barátját a fővárosba. A szerelmes pár az esti órákban érkezett Bucarestbe s ott nyomban megérkezésük után még tegnap éjszaka rekonstruáltatták velük a borzalmas bűncselekményt.

KÉT HÓNAPI FOGHÁZRA ÍTELTEK A PÁLYAÓRT, AKI HALALOS VASUTI SZERENCSETLENSEGET OKOZOTT. (Oradea). Hétfőn hirdették ítéletet a törvényszék Andru Joan pályáőr bűnperében. Mint ismeretes, Andru Joan pályáőr volt az, akit felelőssé tettek Kiss György sofőr, az Apolló palota házmesterének halála miatt. Andru, a katasztrófa hajnalán nyitva hagyta a sorompót és így történt a szerencsétlenség. A törvényszék előtt Andru azzal védekezett, hogy nem kapott jelzést és ezért nem eresztette le a sorompót. Vizsgálatot követően a bíróság eldöntötte, hogy az oradeai pályaudvarról idejében leadták a jelzést s így a védekezés megdőlt. Több tanút hallgattak ki az ügyben s a vád- és védőbeszéd elhangzása után tegnap hirdette ki ítéletét a törvényszék. A bírák bűnösnek mondták ki Andru pályáőrt és ezért kéthónapi fogházbüntetéssel sújtották. Az ítélet jogerős.

Még mindig nincsen elintézve a banali vasútigazgatóság ügye. Timisoara. Saját tud. Jelentették, hogy intervenció történt a vasútigazgatóságnak Timisoarára való visszahelyezése érdekében s az akció — ugylátszóan — sikerrel is járt. Végső elintézés azonban még sem nyert az ügy, mert az Aradra való átköltöztetésre vonatkozó rendelkezést még nem vonták vissza és hozzáálltak annak végrehajtásához. A vasut a pénzügyigazgatóságnak bejelentette, hogy a pénzügyminisztérium tulajdonát képező helyiségeit felmondja. A pénzügyigazgatóság viszont a megyefőnökségnek jelentette be, azzal a megjegyzéssel, hogy a vasútigazgatóság elhelyezése súlyos csapást jelentene a Banat gazdasági életére. A megyefőnök kérte, tartsák a felmondás ügyét egyelőre függőben, mert a vasútigazgatóságnak a Banatba való visszahelyezése érdekében újabb intervenció történik.

MERÉNYLET KÉSZÜLT A JAPAN MINISZTERELNÖK ELLEN. Tokióból jelentik: A japán rendőrség elfogott egy *Vatanata* nevű 36 éves japán egyént, aki merényletet akart elkövetni *Hirota* miniszterelnök ellen. *Vatanata* nál törököt, bombákat találtak a rendőrök s több miniszternek szóló levelet. Vallomása szerint azért akart végezni a miniszterelnökkel, mert több kérvényét visszautasította.

VESEDELMES FEHÉRSZÁRNYU ÓPIUM-CSEMPÉSEK. Rotterdamból jelentik: Hollandia ópiumrendőrségének és vámhivatalainak, valamint Szumatra, Borneo és Jáva gyarmati hatóságainak reugeteg gondot okoz az ópiumcsempészés leküzdése. Az ópiumcsempészek ugyanis annyira ravaszok bűnös iparuk üzésében, hogy sokszor hosszú idő eltelik, amikor legújabb csempésztrükkjeikre a hatóságok ráébrednek. Holland-Indiában például a bódítószereket egész különös módon juttatják el a mérget fogyasztó közönséghez. Nemrégiben feltűnt a hatóságoknak, hogy akik ópiumcsempészéssel foglalkoznak, vagy legalább is gyanúsíthatók ezzel, rendkívül nagy előszeretettel mutatnak a postagalambok iránt. A csempészés a rendőrség megállapítása szerint a következőképpen történik: Az ópiumcsempészek nagyon jól ismerik a környék „postagalambkedvelő” közönségét. Ha tehát valahova ópiumcsempésző hajó érkezik meg, akkor a hajószakács egy csomó galambkalitkával a szárazföldre lép, hogy a konyhát „élelmiszerezze” lássa el. A dolog teljesen elhárítható. Semmi rendkívüli sincs abban, ha egy hajószakács szárnyasokat akar bevásárolni. Valójában azonban a hajószakács az ópium rabjaihoz megy és az előkészített postagalambokat kalitkájába dugja. Azután visszatér a galambkománnyal a hajóra és ki kereshetné rajta a galambokat, mikor elfogyasztásra vásárolta? Valójában azonban a galambokat nem őrli meg, hanem a szárnyuk alá apró ópiumos tubusokat erősít és visszabocsátja őket gazdájukhoz. A galambok persze szépen hazarepülnek megszokott helyükre, ahol gazdájuknak nagy örömet okoznak, mert magukkal hozzák a várvavárt mákonvítót szert. A soerabajel „Handelsblad” jelentése szerint a hatóságok majdnem tanácstalanul állanak a galambok által csempészett ópium-üzletek elharapódzásával szemben.

Tűz támadt egy oradeai szövetáru nagykereskedésben. Oradea. Saját tud. Szerdán délelőtt fél 10 órakor az Avram Jancu-utóan levő Katz Testvérek szövetáruházában tűz ütött ki. A kályhából kipattanó szikra lángborította s közel fénydöngővel. A személyzet azonnal hozzáfogott a tűz oltásához és vedrekkel lokalizálták a tűz továbbterjedését. Mire a tűzoltók kivonultak, a személyzet már eloltotta a könnyen veszedelmes fejlődhető tüzet.

MORGAN PESSZIMISTA. Newyorkból jelentik: *Pierpont Morgan*, a híres amerikai bankár hosszabb európai tartózkodás után a „*Queen Mary*” óriáshajóval Newyorkba érkezett. A kikötőben megrohanták az újságírók, de kérdéseiket *Morgan* már közmondóssá vált tartózkodásával hátrította el. Amikor legújabb európai benyomásairól érdeklődtek és azt kérdezték tőle, mi a véleménye a háború kilitásairól, hosszas tündés után azt felelte: — Rettegetesen komoly és sötét ott a helyzet.

Németországot éltetik Afrikában

Laracheban, spanyol Marokkó egyik városában, az ott élő németek lelkes tüntetést rendeztek Franco uralom elismerése után. A larachei német konzul házában ablakából köszönte meg az ünnepet.

* **Gyomor, bél- és anyagcserebetegségek** vérszegénység, sápadtság és lesoványodás esetében reggel éhgyomorra egy pohár természetes „*Ferenc József*” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a *Ferenc József* viz úgy felnőtteknél, mint gyermekeknél igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat. Az orvosok ajánlják!

TIMISBEN APRILISRA HALASZTOTTAK EL A MEGYEI VÁLASZTÁSOKAT. Timisoara. Saját tud. A helyigazgatóság rendeletében közölte a prefektúrával, hogy a megyei választásokat április 15-ig elhalasztotta. Erről egyébként a törvényszék választási iró-dáját is értesítették.

Gerely Jolán:

Hivatás vagy robot

(A dolgozó leány)

Ára 110 lei és portó.

Kapható könyvostályunkban

BEKULDOTT HIREK

Zetea, odorheimegyei községben nyolcnapos misszió volt, ami igen szép eredménnyel végződött.

Templomi hangverseny a cluj-szentpéter templomban. A cluj-szentpéteri templom férfi-advén első vasárnapján Guráth Ákos elnök, Kabán Béla karnagy és Máthé András főrendező vezetése mellett jól sikerült templomi hangversenyt rendezett. Kissa József s. lelkes bevezető ünnepi beszéde után a dalkar Theodor de la Kache Szent Teréz miséjéből a Kyrlet és az Agnus Deit adta elő zenekari kísérettel. Schubert: Ave Mariáját mély átérzéssel, kifogástalanul énekelte Szőke Lajos. A Miatyánk és Szeretlek Isten című éneket kellemes tenorjával szépen adta elő Heinrich Lajos. Lesta Konstantin operanékes művészi énekstuma következett Kabán Béla karnagy harmonikumkíséréte mellett. Még Mozart: Oh Miatyánk és dr Koudela Géza: Babilonnak vízei mellett című dalai szerepeltek a műsoron, melyeket a férfiak gondos kidolgozásban, szép sikerrel adott elő. A templomot nagyszámu közönség töltötte meg.

A római katolikus Népszövetségnek új tagozata alakult a Szent Ágotáról elnevezett Agnitán 1936 november 29-én. Az alakuló közgyűlés a következő intézőbizottságot választotta: Dombay Sándor elnök, Tóth Ferenc alelnök, Völgyi József titkár, Svella Gyula pénztáros, Bálint János és Korosits József ellenőrök, Petrilla György, Szégyes Ferenc, Duldner Sándor és Branstetter Ferenc csoportvezetők és intézőbizottsági tagok. Az új tagozat első munkája gyanánt elhatározta, hogy a Négytellet karöltve gondoskodik a szegény gyermekek karácsonyi felruházásáról, minden vasárnap, vecsernye után Szent Antal-estélyt rendez, amelynek műsorán elsősorban az iskolásgyermekek szerepelnek, továbbá a központi igazgató munkarendje alapján ismeretterjesztő előadásokat fog rendezni.

AZ ÁLLAMI TARTOZÁSOK FIZETÉSE.
A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, melynek értelmében az 1934—1935. és 1935—1936. évből kifizetetlenül maradt állami tartozásokat az alábbi módon fizetik: Az 1935—36. költségvetési évből nyitva maradt tételeket egészükben fizetik ki s erre a célra 123 millió lei áll rendelkezésre, míg az 1934—35. évre a 3000 leinél nem nagyobb tételek kerülnek kifizetésre 28 millió lei értékben.

GÉPFEGYVEREK ÉS REPULÓGÉPEK IS KÉSZÜLNEK AZ IRÓGÉPGYÁRBAN.
Londonból jelentik: Az Imperial írógép r.-t. hosszú építkezések után megnyitotta a leicesteri új gyárat, amelynek területe 52.800 négyzetméter. A gyár 13.000 munkást foglalkoztat és írógépeken kívül repülőgéppalkatrészeket és gépfegyvereket is készíthet.

MEGVALASZTOTTÁK A SALAJMEGYEI KERESKEDELMELMI ÉS IPARKAMARA VEZETŐSÉGÉT. Saját tud. A salajmegyei kereskedelmi és iparkamara választmánya legutóbbi ülésén megválasztotta a tisztikart. Elnök lett dr. Lobontiu Emil kamarai képviselő, alelnökök: Gilea esperes és Major közjegyző. Állandó választmányi tagok: Karl Emanuel kereskedő és Jakabffy Sándor bankkönyvelő.

Ajándékozzon szépséget!

Hát lehet e szépséget ajándékozni? Igen! Minden egyes üveg Scherk arcvizben benne rejlik. Tegyen egy üveg Scherk arcvizet a karácsonyi asztalra! Hosszu hetekre ajándékozzon szőmet. Üvegek a Lei 62" 103" 164" 300" 475".

**Lotion
Faciale
Scherk**
SCHERK ARCVIZ

KÖZGAZDASÁG

Az új törvényjavaslat erősen üldözi a tisztességtelen versenyt

Valótlan okokból tilos lesz végeladást rendezni

Bucurestiből jelentik: Az a jogászokból álló bizottság, amely már évek óta dolgozik az új kereskedelmi törvénykönyvön, újból ülést tartott, amelyen a törvényjavaslatnak a tisztességtelen versenyről szóló szakaszaival foglalkozott.

A múlt évben még azt tervezték, hogy ezt a fontos problémát teljesen külön törvényben rendezik, de erről lemondtak és ezt is belefoglalják az új kereskedelmi törvénybe. A tervezet a tisztességtelen verseny több kirívó esetével foglalkozik.

Különösen a végeladásokkal, a szezonvégeladásokkal és az üzlet felosztásának jelszava alatt ügött tisztességtelen konkurrenciával. Szakkörökben rámutatnak arra, hogy még ezenkívül is igen sok alakban jelentkezik az inkorrekt verseny, így tehát szükség van a törvényjavaslat kiterjesztésére.

Ez a tervezet tisztességtelen versenynek tekintti a színlelt végeladásokat, a tömegeladá-

ket, a sorsolás jelszava alatt rendezett végeladásokat és az ajándékok ígérését. Az ilyen végeladásokat csak az illetékes kereskedelmi és iparkamarák és a legfelsőbb hatóságok engedélyével szabad hirdetni és rendezni.

A kereskedő elhunytá folytán rendezendő végeladás, vagy valamely kereskedelmi társaság felszámolása alapján végrehajtott végeladás — ha a törvény keretein belül történik — megengedhető, de csak a legszigorúbb ellenőrzés mellett.

Ha azonban a végeladás alatt új árukat visznek az üzletbe, az eladás azonnal beszüntetendő és az üzlet tulajdonosát szigorúan meg kell büntetni.

A törvényjavaslat betiltja az olyan hirdetményeket is, amelyek szerint csődtömegből származó árukat adnak el. A végeladás ideje legfeljebb hat hónapig terjedhet és ez az engedély keltétől számít. Az új törvény nemcsak pénzbüntetést, hanem elzárást is előír azokra, akik tisztességtelen versenyt folytatnak.

vállalatok csak akkor kötelesek alkalmazkodni a fenti intézkedésekhez, ha részvényeiket a tőzsdén is akarják jegyeztetni.

Csökkenti a módosító tervezet az alapítás költségei arányát is, amely nem lehet több, mint 3 százalék az eddigi 5 százalék helyett, a részvénytőke összege után számítva.

A bankok általános költségeire vonatkozó intézkedést úgy módosítják, hogy a 20 millió leinél nagyobb részvénytőkéjű bankok általános költségei az összes kihelyezéseknek 7 százalékáig terjedhetnek az eddigi 5 százalék helyett.

Az adótörvény alkalmazása ügyében elvijelentőségű döntéseket hozott a bíróság

Bucurestiből jelentik: A tábla I. osztályú az adótörvények alkalmazása ügyében a következő elvi döntéseket hozta:

Az adófellebbezési bizottság nem utasíthatja vissza az adózó által kért szakértői vizsgálatot azzal az indoklással, hogy az felesleges, a bizottság mellett működő könyvszakértő jelentése és az adózó lakhelyére való kiszállítás nélkül. Beérés útján történő adókiivetés nem eszközölhető a körzetben lévő hasonló összes esetekkel történő összehasonlítás útján, mivel az összehasonlító adatokat egyenként kell felsorolni. (142—1936. számú döntés).

Pótkivetés nem eszközölhető, csak akkor, ha tévedésből vagy feledékenységéből az adóköteles jövedelmének megállapításakor az adókiivető hatóságok nem vették figyelembe a tényleges jövedelmet. Az esetben, ha bizonyos jövedelmet az adókiivetési jegyzőkönyvben levontak és a jegyzőkönyvet a kincstár nem fellebbezte meg, ami által az jogerőre emelkedett, a jövedelemcsökkentés erejéig pótkivetés nem eszközölhető. (58—1936. számú döntés).

Ugyancsak a bucaresti tábla V. osztályú 52—1936. számú döntvényében a következőket állapította meg:

Az adós nehéz pénzügyi helyzetével indokolt követelésesökkentés, amelyet az adózó adott adósának — ha azt okirattal igazolta és könyveibe is bevezette — levonandó a bruttó jövedelemből.

A banktörvény rendelkezései a pénzügyintézetek működéséről

A minimális alaptőke. — A külföldi fiókok sorsa. — Korlátozzák az adminisztrációs kiadásokat

Bucurestiből jelentik: A banktörvény módosító tervezet az 1934 május 8-i törvénnyel szemben a következő változásokat tartalmazza:

A alakuló bankok már a működési engedély megkérése alkalmával kötelesek igazolni, hogy a részvénytőkebefizetést már előzőleg eszközölték.

A külföldi intézetek romániai fiókjaira vonatkozólag a törvényt úgy módosítják, hogy a banktörvény intézkedései a megalakulásra vonatkozólag nem alkalmazandók az olyan külföldi bankfiókokra, amelyek Bucurestiben legalább 30 év óta működnek.

A módosított 9. szakasz szerint a bankok a törvényszék mellett működő cégjegyzékbe is bejegyzendők.

A módosító tervezet a legfontosabb változásokat a részvénytőkét illetőleg tartalmazza. A kereskedelmi társaság egyszerű betéti társaság formájában működő bankok alaptőkéje Bucurestiben nem lehet kevesebb 20 millió

leinél, 50.000 lakosnál nagyobb városban 10 millió leinél, más városban 5 millió leinél, községekben 2 millió leinél. Azok a városi bankok, amelyeknek részvénytőkéje 5 millió leinél kisebb, 50 ezernél nagyobb lakosságú városban és 2 millió leinél kisebb más városokban, továbbá a községekben vagy kisvárosokban működő bankvállalatoknál Casa de Credit Popular néven működhetnek tovább.

A részvénytársaság formájában működő bankok alaptőke-minimuma a fenti összegek kétszerese.

A legfelsőbb Banktanács kisebb alaptőkével is engedélyezheti bankok működését, de nem csökkentheti az alaptőke-minimumot a fenti összegek kétharmadrésze alá.

Az 1934. évi banktörvény szerint, a bankrészvények névértéke nem lehet kisebb, mint 500 lei. A módosító tervezet szerint az 1934. május 8-án működő bank-

DECEMBERI MAXIMÁLIS ÁRAK. Timisoara. Saját tud. A városi időközi bizottság megállapította a decemberre érvényes maximális árakat. A kenyér ára változatlan maradt. Ezzel szemben a fekete liszt kiskereskedelmi árát 6.50 leiről 6.75 leire emelték fel, mivel a kiskereskedők is csak 6.50 leiert kapták ezt a lisztet. A husarak közül az elsőosztályú marhahúsát 22 leiről 20 leire szállították le. A dió árát 15 leiről 18 leire emelték, feltört dió kilója az eddigi 60 lei helyett 70 lei. Fel-emelték a gyári szappan árát is, 20 leiről 24 leire, a házi szappanét pedig 24-ről 30 leire. — Egyenként a nemrég megállapított árak maradtak érvényben december hónapra is.

Háromszáz bányamunkás elkecsereedett bérharca a dernai bányai igazgatósággal

Oradea. Saját tud. A dernai aszfaltbányák munkásainak szomorú sorsa újra behatóan foglalkoztatja a hatóságokat. A dernai bányánál az a helyzet, hogy a gyár igazgatósága évek óta visszatartja többszáz munkásának munkabéréit, akik abban a reményben, hogy egyszer talán mégis csak megkapják hátralékukat, éhbéért tovább is a gyár szolgálatában maradtak. De legújában a gyár nemcsak a hátralékokkal, hanem a napi munkabérékkel is adósa maradt a munkásoknak.

Hiába volt minden kérés, panasz, követelés, az igazgatóság nem volt hajlandó fizetni a munkabéreket.

A munkások, mintegy háromszázan perrel támadták meg az igazgatóságot, azonban dr. Réti marghitai ügyvéd, akit a munkások megbíztak a per lefolytatásával, szinte semmit sem dolgozott a munkások érdekében, bár készséggel vállalta a megbízást.

Az oradeai Munkakamara a bérviszálly kezdetekor kezébe vette a munkások ügyét. Főbbzör kiszállt a helyszínre s igyekezett meg-egyezést létrehozni az igazgatóság és a munkások között s nagyrészt a Munkakamarának köszönhető, hogy a feszült helyzet eddig még nem robbant ki.

A hét folyamán Hentiu Ludovic munkakamarai tanácsos szállt ki Dernára és sikerült megállapodnia a gyár munkásaival és az igazgatósággal, hogy Oradeán a munkaügyi felügyelőségen a munkások megbízottai és az igazgatóság megbízottai összejönnek a tárgyalásokra. A Munkakamara elnöki tanácsa elhatározta, hogy a munkások kiküldötteinek utiköltségét megtéríti, mert a jelentések szerint

a dernai munkásoknak a mostoha bánásmód folytán már betevő falatjuk sincsen.

Ilyenformán végre hosszas hozavona után sikerült egy közös értekezletre összehozni a bányai igazgatóságot és a munkásság képviselőit, akik a Clonda munkaügyi felügyelő elnökletele alatt megtartott értekezleten abban állapodtak meg, hogy

az igazgatóság ma délig folyósítja a bentmaradt bérek egy részét és ebben az esetben a munkások lemondanak a további eljárásról.

A munkafelügyelőség elhatározta, hogy ha az igazgatóság ezt a megállapodást sem teljesíti, közigazgatási uton préseli ki belőle a munkások keservesen megdolgozott béréit.

SPORT

Franciaország rendezti az 1938 évi futball világbajnokságot

Jövőre két „Európa válogatott” mérkőzést tartanak a világbajnokság alapja és a FIFA javára. — Tárgyalták a román-jugoszláv-cseh proficsapatok találkozóit is

Majna-Frankfurtból jelentik: A nemzetközi futballszövetség, a FIFA befejezte tanácskozásait. A mai ülés hét óra hosszat tartott. Ezen a spanyol Durand és svéd Johansson kivételével a FIFA elnökségének és végrehajtóbizottságának minden tagja megjelent. Itt van Rimet, a francia elnök, a belga Seeldrayers, az olasz Mauro, a német Bauwens dr., a magyar Fischer, a csehszlovák Pelikan, a holland Lotsy és Schrikker dr., a FIFA német főtitkára.

Rimet elnök bevezetőben üdvözölte Olaszországot, mint az olimpiai futballtorna győztesét. Azután a világbajnokság ügyének tárgyalására került a sor. A FIFA tudomásul vette, hogy Franciaország vállalja az 1938. évi torna megrendezését s a következő szervezőbizottságot küldték ki: Barassi olasz, három francia: Caudron, Delaunay és egy később megnevezendő francia szövetségi vezetőt, végül Schrikker dr. főtitkárt. Ennek a bizottságnak február 15-ig ki kell dolgozni a világbajnokság szervezeti szabályzatát, a kiírást, a pénzügyi feltételeket és az utazási, valamint az elhelyezési módokat. A franciák a világbajnokság időpontjával az 1938 június 4—19 közötti időt ajánlották.

Kimondta a FIFA, hogy 1937 júliusában két Európa-válogatottat állít szembe később kijelölendő városban s a bevételt a világbajnokság alapja és a FIFA céljaira fordítja.

Tudomásul vette a FIFA Peru ki- és San Salvador belépését. Érdekes döntést hoztak a játékos-kiállítások ügyében: a válogatott mérkőzéseken kiállított játékos játékjogát automatikusan felfüggesztetik mindaddig, míg ellene

hazai szövetsége az eljárást meg nem indítja. A játékvezetők 48 órán belül kötelesek az illetékes nemzeti szövetséget a kiállításról annak indokolásával együtt értesíteni. A hazai szövetség egyrészt elítéli a játékost, másrészt erről értesíti a FIFA-t, valamint a másik érdekelt nemzeti szövetséget is. Ez a határozat nemzetközi klubmérkőzésekre is vonatkozik.

Végül a FIFA tudomásul vette, hogy Jugoszlávia, Románia és Csehszlovákia kupamérkőzést ír ki a három ország proficsapatai részére.

Nagy győzelemmel kezdte a Ripensia jugoszláv portyáját. Szabadkáról jelentik: A Ripensia jugoszláv portyájának első mérkőzésén a ZsAK csapata ellen 5:0 (1:0) arányban fölényesen győzött, Dobay (3), Bindea és Schwartz gójaival.

Öt ország részvételével megalakult a tenisz Középeurópa Kupa. Budapestről jelentik: Öt ország — Magyarország, Olaszország, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Lengyelország — tenisz-szövetségeinek kiküldöttei megalakították a középeurópai teniszkupát. Az első kupabizottság úgy döntött, hogy külön férfi, női és ifjúsági kupaversenyeket fog rendezni. A férfi kupaversenyt, amelyet Davis Cup-rendszerrel egyfordulós alapon bonyolítanak le, két év alatt folytatják le.

Érdekes mérkőzést készítenek elő Franciaországban. Párizsból jelentik: Parádés futballtáncra készül a francia liga, amikor a francia játékosok válogatott csapatát az idegenhonos, de Franciaországban futballozó többi játékosok válogatottjával állítja szembe. Az „idegenek” csapatát a következőkből jelölik ki: Hiden, Sternberg, Pavlicsek, Jordan, Móré, Braun, Szabó, Hiltl, Kennedy, Rohr, Bradac, Kohut, Kalmár és Simonyi. (A ritkítottbetűk magyarok.) Egyébként a magyarokkal szemben megenyhült a hangulat, amit elsősorban annak kell betudnunk, hogy a magyar szövetség a párizsi vereség ellenére is Leclercq francia bírót kérte a londoni nagy mecsre. Ez a sportzerű lépés nagy hatást váltott ki a liga köreiből.

Figyelem!

Legolcsóbb perzsa szőnyeg beszerzési forrás, rendelésre és készen Mindenféle gyapjú fonalak és felvétel anyagok, mintázott és festett szakszőnyegek nagy választékban. Hozzávaló szőnyeg gyapjú fonalak minden színben csak a „FORTUNA” szőnyegben szereshetők be Oradea, Strada Vlahuta 4. szám, az udvarban.

Készült a Szent László-nyomda Rt. környörgőgépe a, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

Nagy Mikulási vásár!

10 deka csokoládé praliné 8 lei, 10 deka Mikulási desszert bonbon különlegesség 12 lei, 10 deka maláta 4 lei, csokoládés töltőt, selyem: 10 deka 6 lei. szövet-Mikulások 15, 20, 25 lei. Külföldi Selyem-Mikulás darabja 4, 5 lei. Mikulási figurák, tejszokoládék, staniolok, csizma darabja 3 lei. Cipők és papucsek nagy drb. 5, 6 lei. Rendkívüli szép Mikulási dísz-ruhák 12, 15, 20, 25, 30 lei. Uj füge negyed kg. 11 lei. Uj datolya 10 deka 8 lei. Mikulási szaloncukorka különlegességek déli-gyümölcsök, mandarin, narancs, grep-fruits Mikulásra hihetetlen olcsó árért. **Kirakataimat és árulmat kérem megfigyelni.**

Aszódi, Sas-palota.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 4 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lei. (A* állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Butorozott szoba kiadó idősebb magános urinőnek. Cím: Oradea, Str. Vlahuta 56. szám.

Világos, utcai butorozott szoba a központban azonnalra kiadó. Oradea, Strada Duca 8. I. em.

Kapualatti butorozott szoba, külön előszobával, esetleg ellátással is kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 7.

Két utcai szoba konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leacănului 12. sz.

Adás-vétel

Eladó olcsón egy polituros ág. Oradea, Strada Alexandri 32. emelet balra.

Eladó teljesen jó állapotban levő télikabát 12—13 éves fiúnak. Mártonffy, Oradea, Str. Densuşianu 25. szám.

Jókarban levő télikabát 10—12 éves fiú részére eladó. Oradea, Str. Barierj 5.

Eladó ebédlő kredenc, asztal és egy ó kára stílus. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

MAGAS árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész Oradea, Bnl. Regele Ferdinand No. 3.

Műlapféle

Szoptatós dadának ajánlkozom. Sikula Mária, Oradea, Strada Moldova 82.

1 liter asztali bor 8 lei, rizling 10 lei, delavare 12 lei, muskotály 16 lei. Joó Lajos fűszerüzletében, Oradea, Str. Tache Jonescu.

Idősebb megbízható tisztességes asszony mindenféle házi munkát vállal elsejére. Ferenc Jánosné, Oradea, Str. Decehal 32.

Gyomorégés, és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epe- baj ellen biztos hatású a Mazotin gyomorpor. Ára 60 lei. Lerakat: Csanda gyógyszerár, Oradea.

PUHA OLMOT allandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Alkalmazás

Gyermekszertető minden felvétetik jó bizonyítvánnyal. Cím: Oradea, Str. Sztaroveszky 17-a.

Képzett gazda fizetés nélkül, csak lakás és élelemért elhelyezkedést keres. Leveleket „Megbízható gazda” jellegre a kiadóba.

Mindenes szobalányt azonnal felvezek, Oradea, Strada Ciorogariu 15, fsz. 1.

I. Kr.: AZ OROSZ TITOK

Egy Oroszországot megjárt mérnök szenzációs tapasztalatai az orosz élet bűtkéznapijairól, álmairól és valóságairól. — A legpozitívabb és legérde-esebb könyv, ami eddig a magyar irodalomban a Szovjetről megjelent. **Ara 40 lei és 15 lei portó.**

Kapható: könyvosztályunknál.